

נספח א' – תוספת להחלטה תשפ"א/34

כ"ב בכסלו, תשפ"א
22 בדצמבר 2020

עידוד היזמות והחדשנות באקדמיה

תכנית ות"ת לקידום מיזמים סטודנטיאליים מצטיינים בשלב הוכחת היתכנות (POC)

רקע

ב-2018 קיבלה ות"ת החלטה על עידוד היזמות והחדשנות במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל, ובמסגרתה יצאה [בקול קורא](#) על סך 45 מיליון ₪ לתמיכה בהקמה או שדרוג של מרכזי יזמות וחדשנות בתוך הקמפוסים במוסדות האקדמיים שיזכו בשלושת המקומות הראשונים. לאור מספר ההגשות האיכותיות, הורחבה התכנית וכיום היא תומכת במרכזי יזמות וחדשנות בחמישה עשר מוסדות אקדמיים בסך כולל של כ-65 מיליון ₪ (כ-11 מהם מתקציב המשרד לשוויון חברתי). הקול הקורא של ות"ת התמקד בשתי "הקומות הראשונות" של קידום התחום: (1) השקעה בחינוך, בהכשרה ובהטמעת תרבות יזמית בקמפוסים, ו-(2) עידוד התנסויות מעשיות בצוותים רב-תחומיים ו/או בשיתוף פעולה עם התעשייה, המגזר הציבורי וכו'. כעת הרצון הוא לפעול להנעת "הקומה השלישית", שהיא החוליה הבאה בשרשרת היזמית, ומטרתה קידום של מיזמים סטודנטיאליים מצטיינים בצורה אינטנסיבית יותר ע"י מתן תמיכה בשלב הוכחת היתכנות (POC=Proof of Concept).

רעיון מכוון

פיתוח דגם ראשוני של מיזם (POC), מצריך על פי רוב משאבים כספיים כדוגמת חומרי גלם לבניית אב טיפוס, הזמנת עבודות ושירותים שונים, ביצוע בדיקות טכניות והנדסיות, סקירת פטנטים, עריכת מחקר שוק, שימוש במאגרי נתונים, שירותי תכנות בסיסיים, ייעוץ עסקי, משפטי, טכני ועוד. שלב ה-POC הינו קריטי במטרה לקדם את המיזמים לרמה בה הם יכולים להתקיים מבחינה עצמאית ולגייס משאבים חיצוניים. יחד עם זאת, שלב ה-POC סובל מכשל שוק מובנה הנובע מהעובדה שמדובר בשלב מקדמי ביותר בו כלל לא ברור אם ניתן להפוך את רעיונות הסטודנטים למיזמים יציבים וברי קיימא. הדבר נכון הן לגבי פרויקטים טכנולוגיים והן לגבי פרויקטים בעלי אוריינטציה חברתית. יתרה מזו, בשלב זה מיזמי הסטודנטים כלל לא קיימים כישות משפטית, עובדה המקשה מאוד על השוק הפרטי להשקיע בהם. מטרת התכנית הנ"ל לסייע לפרויקטים המצטיינים לעבור משלבי החינוך היזמי וההתנסות המעשית, אל השלב המעשי של הקמת מיזם והבשלתו למימוש עסקי. אנו צופים כי היכולת לקדם מיזמים אל מעבר לשלב ה"תרגיל האקדמי", והיווצרותם של מקרי הצלחה מתוקשרים, תשפיע לא רק על מיסודן של חברות חדשות, אלא גם על רצונם של סטודנטים, אנשי סגל, וגורמים נוספים להשתלב בפעילות של מרכזי היזמות והחדשנות באקדמיה. הדבר ישפיע על איכות תכניות היזמות האקדמיות, על המגוון האנושי בהן, וכמובן גם על איכות הפרויקטים שיצאו מהם, ותרומתם למשק הישראלי. למותר לציין כי לערכי היזמות חשיבות הולכת וגדלה בעולם העבודה העתידי ובפרט במציאות הכלכלית-חברתית שנוצרה בעקבות משבר הקורונה.

מטרות התכנית

- הגדלת מספר הפרויקטים אשר ימומשו בפועל במסגרת מרכזי היזמות והחדשנות באקדמיה
- הגברת המוטיבציה של סטודנטים להשתתף בתכניות היזמות ומינוף מרכזי היזמות והחדשנות
- חיזוק שיתופי הפעולה בין סטודנטים ובין סטודנטים וסגל
- שיפור סיכויי סטודנטים לייצר מיזם בעל ערך אשר יהיה מסוגל להמשיך ולהתפתח באופן עצמאי עד למימוש מסחרי, בדגש על הכשרה ותרגול בתהליך גיוס השקעות
- יצירת צינור (pipeline) של מיזמים איכותיים של סטודנטים, ובניית עתודת פרויקטים איכותיים לאקו-סיסטם היזמי הישראלי

תנאי סף להשתתפות בתכנית

1. המוסד הוא מוסד אקדמי מוכר להשכלה גבוהה המתקצב ע"י ות"ת
2. במוסד פעילות יזמית הכוללת את כל המאפיינים מטה:
 - קיים מרכז יזמות פיזי או מקום ייעודי לפעילות צוותי היזמות
 - ישנה תכנית הכשרה להקניית כלים ליזמות וחדשנות
 - ישנו ליווי ותמיכה של אנשי סגל
 - ישנם לפחות 2 אירועי יזמות (דוגמת האקתון) בשנה (במשך השנתיים האחרונות) בהם משתתפים לפחות 50 סטודנטים

מיזמים הזכאים להיכלל בתכנית

זכאים להיות מוגשים במסגרת התכנית מיזמי סטודנטים/יות שאותרו והומלצו למימון ע"י מנהלי מרכזי/פעילות היזמות במוסדות. התכנית מיועדת למיזמי סטודנטים/יות מתואר ראשון ותגביל את השתתפותם של סטודנטים מתארים מתקדמים ל-20% מכלל התקציב, כיוון שלסטודנטים אלו בד"כ יש מקורות מימון אחרים למסחור ידע. זכאים להגיש בקשות סטודנטים פעילים או עד שנה מתום לימודיהם במוסד. התמיכה מיועדת הן למיזמים בעלי עומק טכנולוגי או עיצובי (דוגמת פרויקטים מבוססי תוכנה/אפליקציות/מקוונים/ מוצרים פיזיים/ או שילוב ביניהם) והן למיזמים בעלי אימפקט חברתי.

תמיכה תקציבית

מוסד אקדמי אשר עומד בכל תנאי הסף המפורטים מעלה, רשאי להגיש **2-4** מיזמים סטודנטיאליים מצטיינים, אשר יוכיחו בבקשה כי ביכולתם לנצל השקעה זו לטובת השקעות המשך במיזם (פרוט בהמשך). סכום התמיכה הכולל המבוקש וכן סכום הזכייה המקסימלי למוסד לא יעלה על 100 אלף ₪. התכנית תופעל למשך שני מחזורים בשנים תשפ"א ותשפ"ב, כאשר לכל מחזור יוקצה סך כולל של עד 1 מלש"ח. יתרות בגין כספים לא מנוצלים בשנת הפעילות הראשונה של התכנית יועברו לשנה העוקבת.

כספי התמיכה יועברו למוסדות מהם מגיעים המיזמים הזוכים, והמוסד יהיה אחראי על ניהולם השוטף בהתאם לתכנית הפיתוח של המיזם (פרוט מטה). סכום הזכייה ישמש במלואו לצרכי המיזם הזוכה עבור השתתפות בהוצאות הנדרשות לפיתוחו והמוסד לא יוכל לקחת תקורה.

נהלי דיווח ותשלום

בתום כל שנה אקדמית ישלח המוסד דוח ביצוע עבור "תכנית מיזמי סטודנטים" בו תפורט בקצרה ההתקדמות של המיזמים. מוסדות להם מרכזי יזמות המחויבים בהגשת דוח שנתי לות"ת, יצרפו לדוח הביצוע "נספח מיזמי סטודנטים" בו תפורט בקצרה ההתקדמות וההבשלה של המיזמים שנבחרו.

תהליך השיפוט

ועדת שיפוט המורכבת ממומחים תבחר את המיזמים למימון על פי הניקוד שיקבלו בקריטריונים המפורטים בטבלה מטה. האחריות לבחירת המיזמים המוגשים לוועדת השיפוט תהיה בידי המוסד האקדמי **בתהליך פנימי**.

ניקוד	הסבר	קריטריון
40	מידת חדשנות ומקוריות המיזם תימדד בהתייחס לפתרונות הקיימים בשוק ולייחודיות הפתרון המוצע.	חדשנות ומקוריות המיזם
20	הניקוד בקריטריון זה יקבע על פי מידת השפעה הפוטנציאלית של המיזם על הבעיה אותה הוא מתעתד לפתור, ועל פי המידה בה הפתרון יוצר השפעה בעלת חשיבות לקהל היעד הרלבנטי.	קהל היעד ואימפקט

20	הניקוד בקריטריון זה יקבע על פי ההיתכנות של המיזם לגייס השקעות המשך לטובת מימוש מסחרי.	סיכויי המיזם לצאת אל הפועל
10	איכות הצוות תבחן על פי תחומי ההתמחות הרלוונטיים להצלחת המיזם, מידת הבקיאות בחומר, מידת האינטרדיסציפלינריות ודינמיקת הצוות.	איכות צוות המיזם
10	הניקוד בקריטריון זה יקבע על פי רמת הבהירות של הצגת המיזם בהתייחס להיבטים הבאים: תיאור הבעיה, חדשנות הפתרון המוצע, כדאיות הפרויקט מבחינה עסקית/חברתית, תיאור אבני דרך, ניתוח כלכלי, הצגת מודל עסקי בר קיימא ועוד.	איכות ההצגה באמצעות סרטון

נהלי הגשה

הגשת רשימת הבקשות לתמיכה תיעשה ע"י המוסד בהתאם להנחיות המפורטות מטה.

הגשת המועמדות תכלול:

- א. דיווח מוסדי על עמידה בתנאי הסף לעיל על קיום של פעילות יזמית.
- ב. עבור כל מיזם שיוגש (עד 6 עמודים, פונט 12, רווח 1,5)
- 1) שמות מגישי הבקשה לתמיכה כולל ציון רמת התואר, מנטורים המלווים את המיזם המוגש (במידה ויש) והרקע האקדמי/עסקי של צוות המיזם ושל המנטורים.
- 2) פרטים אודות המיזם, כולל: תיאור הפרויקט, קהל היעד, תיאור הבעיה והניסיון לתת לה מענה, ציון אבני דרך להתקדמות המיזם, תיאור התוצר הסופי המתוכנן.
- 3) פירוט התקציב מבוקש: ציון גובה התמיכה הכספית המבוקשת, הסבר לגבי השימושים המתוכננים בתמיכה הכספית מתוך סך ההוצאות הצפויות וכיצד התמיכה תסייע בקידום המיזם (כחצי עמוד).
- 4) קישור לסרטון באורך 2-3 דק' בו צוות המיזם מציג את המיזם.

תאריך אחרון להגשה: יום ראשון 11.4.2021, יש לשלוח מייל עד לתאריך 4.4.2021 לדניאל מילבאוור רכז מחקר ואסטרטגיה מל"ג/ות"ת, בכתובת מייל danielm@che.org.il. לקבלת קישור ל- **One Drive**